

Princ s oslí hlavou

(Finská národní pohádka)

Byl kdysi král a královna, kteří měli jen jediné dítě, ale k jejich přetrpkému zármutku byl chlapec tak ošklivý, že každý, kdo se naň podíval, dal se do nepřekonatelného smíchu.

Proto zlobil se král tak, že chtěl malého chlapce odstraniti, ale královna nechtěla o tom ani slyšeti. „Je to naše dítě, musíme je vychovati a milovati je, byť bylo sebe ošklivější.“

Tak vyrůstal malý princ a stal se brzy miláčkem všech příslušníků královského dvora pro svoji dobrotu srdce i moudrost. Miloval především hudbu a dovedl brzy tak umě hráti na housle, jako nikdo jiný v celé říši a ku každému byl tak laskav, ano i k těm nejchudším, že lid konečně na ohyzdnost jeho docela zapomněl. Princ sám však neměl ani tušení, že zevnějšek jeho byl docela jiný, než jiných lidí; nařídilť král, aby všechna zrcadla z paláce byla odstraněna, aby se princ v nich viděti nemohl.

Kterého dne, když vyrostl již ve statného jinocha, procházel se v okolí zámku. Několik hodin bloudil již v krásné a půvabné přírodě a těšil se ze vši té nádhery, o které dosud nevěděl a nezaslechl. Při tom přišel k jasnému praménku, ve kterém poprvé spatřil svůj obraz.

Ó, nebesa, jak se ulekl, jaká tíseň a bázeň se ho zmocnila, když zpozoroval hrozný svůj zevnějšek – hlava jeho podobala se více hlavě oslí, než hlavě jiného muže.

„Nevrátím se už nikdy do domu otcovského, shořel bych hanbou, budu blouditi světem až do své smrti.“

A tak putoval již několik dní a v noci spal pod stromy. Když mu bylo úzko a smutno, sedl si a hrál na housle; tu přilétali malí ptáci, vesele ho obletovali a setrvali u něho pokud hrál. Tím tak se potěšil, že s lehkým srdcem ubíral se dále. Posléze přišel do země, která byla majetkem velmi bohatého krále, otce překrásné princezny.

„Zde se trochu pozdržíme“, pravil svému drahému společníku, a přitiskl housle vroucně na prsa.

Zmužile zaklepal na zámeckou bránu. Protože mu nikdo neotvíral, klepal opět a opět. Zdálo se, že ho nikdo neslyšel: posadil se na cestu u brány a hrál své nejsladší melodie. Když stráž zaslechla překrásné ty písně, vyhlédla okénkem ve bráně a uzřela dovedného hudebníka, jehož hlava podobala se do nejmenších podrobností hlavě vyrostlého osla. Rychle běželi vojáci ku králi hlásíce:

„Veličenstvo, před branou sedí zvláštní, podivné zvíře a hraje na housle lépe, než nejvycvičenější houslista.“

„Ať vstoupí!“ poručil král.

„Pojďte sem,“ pravil posel, který mu otevíral, „pohodlně si sedněte v šalandě a něco pojezte.“

„Toho neučiním,“ odpověděl princ, „je pravda, jsem příliš oškliv, ale nejsem obyčejného rodu a nemohu seděti se služebnictvem.“

„Pojďte tedy a posad'te se s královskými vojíny.“

Ale ani to principi se nezamlouvalo a proto žádal: „Moje místo jest vedle krále a jeho rodiny.“

Náhodou slyšel král sám jeho přání a zasmáv se hlasitě, svoloval:

„Budiž, jemný panáčku, když si toho tak přeješ, zde je moje dcera, co soudíš o ní, jak se ti líbí?“

“Jest rozkošná, je to nejkrásnější a nejpůsobivější dívka, jakou jsem kdy viděl,” odpovídal ohybný princ, když si ji byl dobře prohlédl.

„Chceš-li, posad' se jen vedle ní.“

„Jen tam jest právě místo pro mne!“ řekl a sedl si vedle krásné princezny.

Rozmlouval s ní tak mile a moudře, že brzy zapomněla, jak je ošklivý a když jí na housle působivě hrál, vloudil se záhy do nevinného jejího srdce. Když princ se přesvědčil, že ho princezna miluje, zvažněl a těžký zármutek zračil se v jeho tváři; i rozhodl se, že odejde, neboť tak ošklivého muže by si zajisté nikdy nevzala za muže. Po několika dnech chtěl rozloučiti se s králem, ale ten namítal:

„Chtěl jsem, abys zde byl šťasten a spokojen; zamilovali jsme si tě všichni, že neradi bychom tě postrádali, zůstaň u nás, brzy tu zbohatneš a v blahobytu budeš žít.“

„Nikoli, nikoli,“ odporoval ošklivý princ, „není mi třeba peněz, ani polovice vašeho království; musím odtud, kde se cítím bídným.“

Tu dceruška královská něco svému otci pošeptala, obličej jeho se vyjasnil, v očích zazářila spokojenost, obrátil se k nehezkému princovi a pravil:

„Nejraději bych viděl, abys stal se mým zetěm; i dcera moje ze srdce tě miluje a neupustí od tebe.“

Princ byl nad míru potěšen, zapomenuv docela, jak je šeredný; byl vesel a šťasten, když rychle připravovalo se vše ku svatbě, která se vší nádherou byla slavena. A v okamžiku, kdy princ krásné své nevěstě navlékl snubní prsten, spadla z obličejeho jeho protivná oslí škraboška a před královskou dcerou stál nejkrásnější princ na světě. Z toho velice potěšen byl nejen král, který miloval svého ošklivého prince jako svého vlastního syna, ale princezna, jak samo sebou se rozumí, radovala se ještě více.

Nyní rozhodl se princ uvést milou svoji nevěstu do otcovského zámku, kde z přeměny jeho zavládla radost největší.

Za několik roků zemřel jeho otec a bývalý princ s oslí hlavou stal se králem. A zakrátko zemřel také jeho tchán a tak byl vládcem obou zemí, jimž panoval s působivou a dobrou svojí královnou po mnohá, mnohá léta v nezkaleném blahu a spokojenosti.

*Vybráno z knihy: Pohádky z celého světa / pořádá Jos. K. Nejedlý
Praha, nakladatelství Emil Šolc společnost s.r.o. v Karlíně, 1915*